

brez sovraštva“, to je geslo poštenega Slovenca, ki je odnekaj bil mirna duša. — Tehtni govor gosp. doktorja, ki je bil „beseda ob pravem času“ in „na pravem mestu“ je bil z živo radostjo sprejet.

Potem pozdravijo loški pevci častite goste z nalašč za to slovesnost zloženo pesmico, kateri je gosp. učitelj Sadar prelep napev zložil.

Prešlo je poletje,
Minula pomlad,
Zamoril je cvetje
Jesenski že hlad.

Pa v Loki vesela
Se vigred rodi,
Ki nam oživela
Je rožco te dni.

Cvetlica je znana,
Pri nas je doma,
Ne mraz je, ne slana,
Vihár ne končá.

Ste vduhali, mili
Prijatli, jo koj,
Ter jo počastili
S prihodom nocej.

Clo bela Ljubljana
Nas dans počastí,
Zatoraj naj zbrana
Ji slava doní!

Da! 'z duše ognjene
Naj vzdigne se grom:
Bog živi Slovence,
Bog živi naš dom!

Vodja glavne šole loške, gosp. Ignaci Eržen, kakor predsednika namestnik čitavnice, bere pozdrava čitavnic mariborske in celjske, ki sta bila z veselimi slava-klici sprejeta. Za tem je sledilo navdušeno in sladko petje ljubljanskega kora, ki bi ga človek vso noč poslušal. Le resnico povemo, ako rečemo, da so gospodje, ki so peli, vse naše srca pridobili. V zboru (koru) se je pelo troje lepih pesem, namreč „Zastaveničko“ J. Škraupa, „Ne udajmo se“ Miroslava Vilharja, in „Venec slovanskih pesem“ Nedvedov. Pa tudi loški pevci so izvrstno peli, da so si s svojimi krasnimi glasi živo hvalo vseh nazočih pridobili, namreč: čveterospev „Pod oknom“, kor „Rojakom“ in združeni z ljubljanskim korom Jenkotov „Naprej“. — Ko je petje prenehalo, je gospod učitelj, Lavoslav Cvek prav ganljivo govoril Cegnarjevega „Graničarja“. Pa kaj je bilo še? Nenadoma stopi v dvorano iz Hrvaškega nalašč pridši gospod Valentin Zarnik, slavnoznan humorist, pa nam prinese pozdrav bratinski od tamošnjih Slovincov. Veseli živio-klici ga pozdravljajo od vseh strani. Ko stopi na oder in začne šaljiv govor „o 7 razpolih Krajnca“, ni bilo smeha ne konca ne kraja. Lepo prosimo gosp. Zarnika, naj bi nam v „Novicah“ priobčiti hotel celi ta govor, ker je vse zastonj, da bi kdo drugi le senco od tega popisati ali povedati znal, kakor le on sam. — Za njim je mlad, vès nadušen govornik v krasnem resnobnem govoru razložil barve domače naše zastave. — Tudi naš gosp. učitelj Sadar je dodal veselici današnji lepo cvetlico; igral je na glasoviru mično „fantazijo“.

Naposled je našo slovesnost še druga svečanost posebno povzdignila. *)

Po dokončani besedi je mladi svet enmalo poplesal, drugi pa so se k večerji vsedli. Kakor pri vsaki taki veselici so tu tudi zdravice svojo veljavo dobile in med mičnimi pesmicami je sledila zdravica za zdravico Njih Veličanstvu najpred in potem vsem možem, katerih se narod slovenski presrčni rad spominja. — In tako je minul večer, ki bo vsem pričujočim v veselem spominu ostal.

Iz Ljubljane. Visokospoštovani gospodje poslanci hrvaško-slavonskega gospodarskega društva, ki so bili pri velikem zboru našega gospodarskega zbora 19. novembra v Ljubljani, so povrativši se domú poslali sledeče preprijazno pismo gosp. predsedniku Terpinc-u, gosp. odborniku županu Ambrožu in tajniku dr. Bleiweis-u: „Srdačno Vam zahvaljujemo na Vašoj cienjenoj ljubavi, na Vašoj uslugi i pripravnosti, s kojom nam otvoriste hramove Vašega duševnoga i materialnoga svetišta, — raztumačeci nam Vaše i naroda Vašega odavle proiztičuće dobro i napredak, — učeći nas tim ujedno i naše nedostatke upoznati, te ove,

ako tole moguće, kod nas izpravljati, pa s Vašim napredkom naš u mnogih osnovati, — u gdjekojih razvijati, u cielom pako sdružiti. — Nezaboravivi su nam dani oni, koje nam, izvineći se Vašim ostalim poslom, pokloniste. — Nezaboraviva nam je razborito i umno unapriedujnia skupština Vaša, — ukusno i lastno, pa opet hasnovito i plodonosno uredjeno imanje g. predsjednika družtvenoga, — požrtvovanjem uzdignuta i uzgojavana gospodarska učiona Vaša, na slavu roda i napredak duševni mu radeća čitaonica Vaša s Vašim pjevačkim kolom, — sve trudovi i žrtva uzvišena Vas triuh slavná Gospodo! Mi ćemo se ugodno sietjati iz svega, i čestom uspomenom ovlažiti u srech naših danom tim pojavivšu se sklicu, iz koje će nam poniči naša međusobna ljubav i pripomoć do sladkoga ploda sviuh naših obzirah duševnoga i materialnoga razvitka. — Došav kući izručili smo našim sunarodnikom Vaš mili bratinski pozdrav, opisali njim veselje i gostoljubivost, s kojim nas primiste. — Izrazili smo njim želju Vašu, da na svaku skupštinu Vašu dodju i naši zastupnici. Sve ovo bi radostno slušano i primljeno od naših sugradjanah, te bratja Slovenci pozdravljeni radostnim „Živeli!“ — Primate našu bratinsku zahvalnost, naš srdačni pozdrav, naše počitanje, te ga porazdjelite dragovoljno medju sobom, medju Vašom milom i cienjenom obitelji i medju domorodci. — Slava Vama, koji najslavnije radite na slavu Vaše domovine!

u ime poslanstva

Franje Žužela, župnika križevačke Rieke,
Antuna Zuričića, odvjetnika u Zagrebu,
Vatroslav Vrnak, župnik Visočki.

Visoko dne 23. Studna 1862.

— (Pobérki iz raznih časnikov.) V „Laib.“ je gosp. Weiglein v sila dolgem razjasnilu odgovoril na dopis F v 44. listu „Novic“. Ker sam gosp. poštni oskrbnik zagovarja svoje g. uradnike, gré tudi vredništvu „Novic“ povedati svoje. Kar gosp. oskrbnik v hvalo ravnopravnega ravnjanja naše c. kr. pošte pripoveduje, ni bilo treba nam dopovedovati, ker to že dalje časa vemo kakor on, in je tudi dopisnik naš omenil spomnivši se naprav nekdanjega c. kr. poštnega vodja Hoffmann-a. Čmu tedaj brani kaj, kar nihče ni napadel? Čmu narodoljubje večine naših gosp. poštnih uradnikov zagovarjati, ki nam je tako dobro znano, da nobenega zagovora ne potrebuje in ki je še večje kakor je morebiti gosp. zagovorniku ljubo? Al kar od velike večine veljá, ne veljá od vseh, in v dokaz tega ima vredništvo „Recepisse“ v roci, ki je bil djanski vzrok, da je prišla ona pritožba v „Novicah“ na dan. Če naš list kaj očitno graja, se graja vselej opira na dogodbe, ktere more dokazati. Zato naj slavno oskrbništvo tudi tistemu gospodu, ki ga po imenu ne moremo brati na receptisu in ki menda ne spada v vrsto prvih deseterih, resno zapové, da tudi pri slovenskih pisemskih napisih zvesto posnema tiste „kosmopolitične“ vodila, ki si jih je sl. oskrbništvo tako glasovito na svojo zastavo zapisalo.

Iz Ljubljane. Pretečeno nedeljo zvečer je bila v naši čitavnici druga beseda — prav kratkočasna večernica. Naši vrli pevci so nas zopet razveselili z nadušenimi in milimi pesmicami. Peli so: „Davoria“, kor hrvaški, — „Domovini“, čveterospev dr. B. Ipavic-ov, — „Zvezda“, čveterospev dr. G. Ipavic-ov, — „Noč“, kor Beethoven-ov in kor česki. Tudi kratkočasno berilo: „Ples na Nemškem“ je bilo prav mično in je čast. poslušavkam in poslušavcom zeló dopadlo.

— Presvitli cesar so 20. nov. t. l. gosp. dr. Henrika Mitteis-a za vodja ljubljanske gimnazije potrdili.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

V državnem zboru so imeli poslednji teden v zbornici poslancov važne pretresovanja in govore, namreč o dohodkih in stroških za lets 1863. Ob kratkem so jih ob-

*) Ne zamerite nam, častiti gospod dopisnik, da v svojem listu ne damo natisniti, kar bomo v vedno srčnem spominu ohranili.

ravnali, in sicer: Za leto 1863 so prerajtani stroški z 367,087.748 gold., dohodki pa s 304,585.094 gold. Manjka tedaj še 62,502.654 gold.; da se temu pomaga, bo treba skrbeti. Za nekaj tega pomanjkanja je državni zbor že une dni skrbel s tem, da je nekatere štampiljne in pristojbine povišal in premenil; nekaj bodo mogli viši neposredni davki pomagati, ostanek pa mislijo s kreditnimi operacijami pokriti. Kar se tiče posamnih stroškov, so tako-le postavljeni: za cesarsko hišo: 7,458.700 gold.; za državni zbor 726.537 gold.; za kabinetno pisarnico cesarjevo: 76.000 gold.; za državni svet 151.837 gold.; za ministerski svet 68.500 gold. Vsi ti stavki so bili brez ugovora potrjeni kakor tudi stavek za ministerstvo unanjih reči z 2,486.150 gold. Pri stavku za državno ministerstvo je tožil poslanec Schindler, da burokracija še vedno ni od ustavnega duha prešinjena itd.; privoljeno je bilo potem državnemu ministerstvu: za politično upravo 25,727.590 gold.; za obred in uk 4,714.500 gold. Ko je prišla ogerska dvorna kancelija na vrsto, je protestiral poslanec Rechbauer zoper posvetovanje in sklepanje o nji; privolilo se je pa vendar 13,109.000 gold.; ravno tako za erdeljsko 3,441.160 gold.; za hrvaško-slavonsko pa 2,022.025 gold. Finančnemu ministerstvu se privoli 21,581.520 gold., pravosodnemu pa 9,150.567. Ko je bilo pretresovanje potrebin pravosodnega ministerstva, se pritoži poslanec Ljubisa srbsko, da dalmatinske sodnije ne dajo veljavnosti srbskemu, dr. Toman pa, da se slovenskemu jeziku na Kranjskem taka godi. Minister Lasser je opominjal potrpeti! Dalje se privoli brez ugovora ministertvu za policijstvo 2,645.676 gold., kupčijskemu ministerstvu 618.188 gold., za prigledno oblastnijo 4,613.142 gold. in še drugih stroškov, kateri ne gredo k nobeni obstoječih upravnij, 1,386.200 gold. Ko so prišli do ministerstva za vojaško reč, so se pomenki bolj krepko uneli in poslanec Wieser nasvetje, od predloga za vojaške potrebe v letu 1863 15 milijonov zbrisati. Rechbauer ga podpera in pravi med drugim: Noboden ne tají, da so samo stroški za armado v poslednjih letih Avstrijo pripeljali v dnarne zapreke, v katerih je današnji dan. On spozna silno važnost in visoki pomen armade, ali armada je vendar vedno le en faktor v življenju državnem. Nemogoče je tedaj in se z državno previdnostjo malo ujema, za en faktor državnega življenja tolike šume rabiti, da zavoljo tega državni blagor, blagor celote škodo trpi. Potrebo tedaj stroškov dosedanje za armado, vsaki spozná in globoko občuti. Po sedanjem političnem stanju Evrope je 341.000 vojakov, kakor jih imamo sedaj, veliko preveč in lahko bi se jih še veliko razpustilo. Nato vgovarja minister grof Rechberg, in zabrača na druge države, rekoč, Francozi imajo svojo armado tako pripravljeno, da v najkrajšem času lahko cele armade na ktere kolj meje pošljejo; sardinska vlada je še le unidan dala ukaze, iz katerih se dá posnemati, da ima namen, svojo armado do prihodnje spomladi na 400.000 mož pomnožiti; angležka še ni nehala za svojo brambo skrbeti, temuč še vedno pripravlja in popravlja pomočke za svojo brambo. Med drugimi govorniki se je v tej debati tudi slavni Nace Kuranda z dolgim govorom oglašil, katerega kratek zapopadek je bil: Avstrija naj iše zveznikov; naj boljši zveznik bi bil pa Avstriji Francoz! V daljnih debatah o vojašini je govoril tudi Toman za vojaško krajino govor, kakoršen mora samo iz tako unetega človeko- in rodoljuba priti, kakor je slavni govornik. Ker bodo „Novice“ celi ta govor prinesle, kateri je večini poslušavcov globoko v srce segel, omenimo danas neko prikazen v zbornici poslancov, kakoršno bi vsak najmenj v takem zboru iskal. Nek moravski poslanec je namreč rekel, da bi bil na Tomanov govor rad ugovarjal, al na levi strani so se gospodje poslanci, kateri bi sicer povsod radi zvonec nosili, tako glasno tisti čas pogovarjali, da govora ni mogel

umeti. Kaj bi bil predsednikov zvonček trpel, če bi se bilo na desnici kaj tacega zgodilo. — Po dolgem ugovarjanju in zagovarjanju so od prevdarka za vojaško ministerstvo 6 milijonov gold. zbrisali. Kar se tiče dohodkov, so prevdarjeni za leto 1863 neposredni davki na 109,814.700 gld.; posredni na 184,280.717 gld.; dohodki iz državne lastnine so bili po odborovem nasvetu s 7,615.157 gold. brez ugovora potrjeni, ravno tako tudi dohodki iz prodanih državnih grašin z 1,070.400 gld. in razni drugi dohodki z 1,804.120 gold. Ko so potem se o besedi finančne postave posvetovali, je prišel V. člen na vrsto, kateri govori o povišanju davkov. Zoper povišanje so se zapisali govorniki: Kromer, Mende, Derbič, Gorjup, Černe, Dobrila, Rechbauer, baron Tinti, Mühlfeld, Litvinovič, za povišanje pa 7 levičnikov. Za kranjsko deželo so se krepko poganjali: Toman, Derbič, Kromer, za Goriško pa Gorjup. Ko je bilo poslednjič glasovanje, so bili povišani davki po visoki izmeri večine izbora potrjeni, in se bo zavoljo nenavadni vojskini nadavek za leto 1863 pri gruntnem, hišno-razrednem davku, pri pridobnini in pri dohodnini podvojil, dohodnina od obresti od državnih obligacij, od obligacij javnih zavodov in od stanovskih obligacij se bo pa od 5 na 7% povišala. — Iz Prage se piše, da je bila 24. p. m. volitev mestnih odbornikov, pri kateri je narodna stranka premagala; voljenih je bilo 22 odbornikov česke in samo 9 nemške stranke. — Ogerski časniki pišejo o potovanju kardinala in primasa na Dunaj, da ono ni bilo čisto brez političnih namenov in „Id. tan.“ piše, da se je podal kardinal iz lastnega nagiba k presvitlemu cesarju, pospeševat ono delo, na katero je navezано vpokojenje in blagostanje ogerske dežele kakor celega cesarstva. — Goveja kuga se na Ogerskem bolj in bolj razširja, in je od začetka do zdaj v 92 okuženih krajih med 64.524 govedi 18.816 živinčet, katerih je 10.957 poginilo, 72 pobitih bilo, 1186 pa bolnih ostalo. — Na Nemškem imajo v Kasel-u še vedno homatije med narodom in knezom zavoljo ustave. Pruska vlada se na vso moč upira, pred tujo hišo smeti pometati, katerih pusté pred lastno cele kupe ležati. Ona namreč svari kneza, naj ne zdraži še enkrat ljudstva zoper sebe, kar je toliko bolj smešno, ker gosp. minister Bismark na Pruskem sam ravno to dela, pred čemur v Kaselu svari. Bojé se tudi na Pruskem, da bi v Kasel-u ne začelo s plamenom goréti, ker bi se potem tudi na Pruskem lahko unelo. Trdijo, da v Kasel-u se bo uprlo ljudstvo zoper plačevanje davkov, kar bi bilo slab izgled pruskemu, v tedanjih okoljšinah na prav dobrovoljnemu ljudstvu. — Iz Laškega ne moremo danes še nič gotovega povedati. Minister Ratazzi ima trd boj s parlamentom, kako ga bo dostal, kdo vé. 26. novembra je začel se v parlamentu opravičevati in v sklepu svojega govora rekel, da se sodbi državnega zbora podvrže, priporoča mu pa, ustavo, dinastijo in mir varovati. — Na Grškem vlada lep red in pokoj pod začasno vlado; še celó razdražena armada se je upokojila. Sicer se pa vse živo giblje v celem kraljestvu za volitve narodnega zbora, ktere se začnejo 6. in končajo 10. decembra. Vsak je trdne misli, da bodo angleškega kraljiča Alfreda volili za kralja, dasiravno se začasna vlada še za nobenega kandidata izrekla ni. Bodi si pa kakor kolj, tajiti se ne dá, da začinja ta reč nekterim vladam skrbí ali pa sum delati. Zlasti francozka in ruska gledate to reč nekako pisano od strani. Kaj bo prihodnost prinesla? — Iz Arabije pripovedujejo časniki prigodek, kakoršnega se noben Arabec ne spominja. Debel sneg je namreč zapadel, kateri je vse drevje, ki je vedno zeleno, polomil.

 Današnjemu listu je priloženo povabilo k naročbi na gosp. Vilharjev časnik „Naprej.“